

POSTANOWIENIE

23 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 23 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa R.S., M.S., S.S. i K.S.

przeciwko Bankowi S.A. w W.

o ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej Banku S.A. w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 30 stycznia 2023 r., I ACa 647/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od Banku S.A. w W. na rzecz R.S., M.S., S.S. i K.S.
po 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł kosztów postępowania
kasacyjnego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie po upływie
tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia
zobowiązanemu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 19 kwietnia 2022 r., I C 1228/21, Sąd Okręgowy w Szczecinie ustalił, że umowa kredytu na cele mieszkaniowe indeksowanego do franka szwajcarskiego (CHF), zawarta 24 czerwca 2008 r. przez powodowych konsumentów z poprzednikiem prawnym pozwanego banku, jest nieważna.

Wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił apelację pozwanego banku.

W ocenie Sądu odwoławczego zakwestionowane postanowienia dotyczące różnic kursowych pomiędzy ceną kupna waluty a ceną jej sprzedaży („spread” walutowy) i indeksacji mają charakter niedozwolony. Z uwagi na przyznaną bankowi uznaniowość konsumenci nie mogli z góry przewidzieć jaką wysokość sumy kredytu i oprocentowania będą musieli zwrócić i zapłacić w okresie obowiązywania umowy kredytu. Postanowienia te dotyczyły głównego przedmiotu umowy. Były one od początku i z mocy samego prawa dotknięte nieważnością, co skutkowało ustaleniem nieważności umowy w całości.

Skarżący bank wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na potrzebę wykładni art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w zakresie, w jakim odnoszą się one do skutków uznania postanowień umownych za abuzywne i możliwości zastąpienia takich postanowień przepisami dyspozytywnymi. Skarżący powołał się jednocześnie na przesłankę oczywistego uzasadnienia skargi kasacyjnej w tym samym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uchwałą pełnego składu Izby Cywilnej SN z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, do rangi zasady prawnej podniesiono tezy:

1) w razie uznania, iż postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów;

2) w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

Powyższe tezy, wiążąc w niniejszej sprawie (art. 88 u.s.n.), uniemożliwiają przyjęcie skargi kasacyjnej, gdyż wykluczają istnienie stosunku kredytu pozbawionego źródła kursu walutowego. Zgodnie z uchwałą każdy skład SN zobowiązany jest do uznania umowy stron za nieważną, oczywiście pod warunkiem oceny postanowień umowy o określaniu kursu waluty za niedozwolone. Brak jest zatem możliwości obowiązywania umowy po usunięciu postanowień abuzywnych i zastąpienia ich normą dyspozytywną.

W celu uwzględnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący musiałby skutecznie zakwestionować tezę Sądu drugiej instancji o nieuczciwym charakterze przeliczników walutowych ustanowionych w umowie lub zakwalifikowaniu umowy jako umowy kredytu denominowanego lub indeksowanego do waluty obcej. W orzecznictwie jest utrwalona teza o niedopuszczalności stosowania kursów walutowych ogłaszanych jednostronnie przez bank.

Bank nie wykazał więc ani potrzeby wykładni art. 385¹ § 1 i 2 k.c., ani tym bardziej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w tożsamym zakresie.

W sprawie nie jest istotna różnica kursów: użytego do przeliczenia wypłaconego kredytu na CHF (wyższy kurs) i do przeliczania spłat na CHF (niższy). Dzięki tej różnicy bank osiągnął dodatkową marżę i kwestia umocowania tej marży w umowie byłaby istotna, gdyby chociaż jeden z tych kursów (kupna lub sprzedaży) był dopuszczalny w świetle art. 358¹ § 1 k.c. Ponieważ jednak obydwa były ogłaszane jednostronnie przez bank, umowa byłaby nieważna niezależnie od stosowania różnic kursowych.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ k.p.c. oddalił wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Na podstawie art. 98 k.p.c. powodom przysługuje od skarżącego zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej określonej w stosowanym odpowiednio § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Zgodnie z żądaniem powodów koszty zostały przyznane odrębnie każdemu z powodów po ¼.

(r.n.)

r.g.